

A SZEPTEMBERI MÁRIA

Két hónapja van az esztendőnek — a Május és az Október — amelyet az Egyház és a katolikus hívek jámborsága teljes egészében a Szűzanyának szentel.

Májusban a megújuló természet virágözöne a legtündöklőbb Virágszálla: Máriára emeli tekintetünket. A magyar tájak felett is megzendül az Énekek éneke: »... a tél már elmúlt, az első elállt, elvonult; földünkön előbújnak a virágok, eljött a szőlőmetszés ideje s a gerle szava hallatszik...« Es népes seregek kerekednek fel, hogy a Szűzanya pártfogása alatt élő és az ő hathatós segítségének hírével ékes kegytemplomok szentelt küszöbére rogyva vigyék el szívük hódolatát, kéréseiket és hálgjukat, panaszukat és örömeiket a Boldogságos Anyának. A téli templomok hűvösségét átforrósítják a litániák könnyörgései; a zsendülő vetések felett, a jószagú tavaszi estben a legszebb Mária-énekekben Isten boldog mosolya árad a világra.

Októberben pedig — lombok hullásának idején — »örökké illatozó rózsákat« kötnek az anyagi üdvözet szavaiból őseink buzgóságát dajkáló lélekkel mindenfelé: templomainkban, kicsiny kápolnáinkban, de még azokban a félreeső tanyai hajlékokban is, ahol messzi van a templom s csak egyszerű olajnyomatos képekről, kicsiny szobrokról mosolyog gyermekeire az októberi Mária vigasztaló arca.

A Szeptembert — általában — nem tartjuk Mária hónapjának, pedig ez alatt az egy hónap alatt három jeles Mária ünnepünk is van: Kisboldogasszony napja — a Szűzanya születésének ünnepe — Mária nevenapja

és a Hétfájdalmú Szűz ünnepe. Az első két ünnep talán a legtöbb magyar szentegyház kiváltságos búcsúnapja, a templomok névadó ünnepe, a harmadikon pedig a kezdődő őszi még illatozó virágai borítják be a szenvedés hét törével átjárt szívű Istenanya oltárait, a magyar Kálváriák jellegzetes Pietá-szobrait.

Az első r-es — vagy ahogyan népünk mondja — »emberes« hónapban már fakulni kezd körülöttünk a táj. Csak a kései virágok nyílnak a falusi kiskertekben. Megpirosodnak az erdők fái, ritkulnak a lombok, vándor madarak készülődésével telik meg a mezők esti csendje. A haldoklás nagy szimfóniájának lassan induló, mély hangütésű első akkordjai borulnak a világ fölé. A természet elborulásának ebbe a nagy szimfóniájába csendülnek bele azok a százados Mária-énekek, melyekben a mi népünk együttérző szívvel, a megváltás nagy misztériumába beletelelt lélekkel emlékezik a Fiával együtt érettünk szenvedett, fájdalmakat viselt Anyáról, akinek hét törrel átjárt szívű képét nemcsak oltáraink őrzik, hanem házaink is: ott találod őket régi falusi hajlékok homlokzatának paraszti művi szobraiban, utak mentén a mohos kökeresztek tövében s a megsárgult levelű öreg imádságos könyvek sokszor másodlagos könyvekkel áztatott oldalain.

Leafőképpen pedig: az édesanyák szívében.

És ezért nem is az ünnepről s nem is arról a megindítóan meleg, sajtóságon magyar intenzitású kultuszról akarunk most szólni, amellyel a mi valóságos népünk körülveszi a meg-

holt Fiát ölelben tartó, vérző szívű, könnyes szemű Szűzanyát. Altalánosan ismert, hogy a Hét-fájdalmú Szűznek két ünnepe is van. Az eredeti ünnep a feketevasárnapot követő péntek, amikor Krisztus kinszenvedésének emlékezetében a Fájdalmas Anya alakját is elének emeli az Egyház. A megváltás nagy drámájának környezetéből kiemelten azonban még egyszer felmutatja — ezen a szeptemberi Mária ünnepen — mintha Krisztusnak a keresztjáról elhangzott szavait ismételné előttünk: Ime a te Anyád!

Igen, ő a mi Anyánk! Nemcsak Csodálatos Anya, Tisztaságos, nemcsak az Irgalmasságnak Anyja, hanem Fájdalmas Anya is. És ki mondhatja el magáról, hogy életének nagy pillanataiban, vagy óráiban ne találkozott volna a maga kereszthordozó útján ezzel a Fájdalmas Anyával, ha másként nem hát földi anyjának, édesanyjának szívéen keresztül. Van-e gyermek, akinek szívéet nem érintette volna annak a törnek éle, mely édesanyja szívéet olykor-olykor átjárta és van-e édesanya, akinek szíve vére nem csöppent volna el gyermekének fájdalomán. S földi életünk törzsűrszéi, szívünk elcsöppenő vére: a fájdalom és szenvedés az, ami mindannyiunkat az édesanyánk szívéen keresztül feleml Mária

szívének gyógyító és erőt adó közelébe. S ha van láng, melyet a szeretet lobogtat az anyák szívében, akkor annak a lángnak első szikrája Mária szívéhez vezet vissza, onnan pedig Isten ujjához, mely az idők kezdetén kiválasztotta Őt, hogy végtelen szeretetének melegségét Rajta keresztül árássa ki a világra.

Sokszor elhangzik, hogy a katolikus vallásosságban — most a vallásos megnyilatkozások külösdlegességeit értjük ez alatt — a különböző ünnepek megülésében, különdsképpen pedig az áhitatokban több a nőknek való, kevesebb az olyan, amiben a férfiak is elmélyedhetnének. S ez a mi bensőséges Mária-tiszteletünk különdöző formáival kapcsolatban is gyakorta elhangzik.

Kell-e bizonyítani, hogy ez a hitünkben gyengébbek mentegétődzése?

A Szeptemberi Máriának, a Fájdalmas Anyának tisztelete és ünneplése pedig valósággal hívja magához a férfiakat is, akiket nemcsak a földi anya szeretete köt össze az Égi Anya szívével, hanem akiknek Jánosként kell ott állaniok minden szenvedő, megtört szívű nő mellett.

És ehhez merülhet-e egy férfi tisztlább, gyengédebb, lelkesültebb és erőtadóbb szeretetet annál, mint ami Jézus Anyjának szívéből árad?

Magyar Ferenc